Vrljika

Vrljika je tipična krška rijeka koja izvire iz više krških izvora u Prološcu i Glavini. Najveći je i najizdašniji izvor je Opačac. S njega se vodom za piće opskrbljuje veći dio Imotske krajine. Osim Opačca tok Vrljike se formira od izvora: Jauk, Utopišće, Duboka draga, Zdilarovo vrilo i Dva oka.
Izvorišni dio Vrljike zaštićen je kao Posebni rezervat u kojem je stanište endemske mekousne pastrve i imotske gaovice.

Zanimljivosti...

Vode rijeke Vrljike do ušća u Neretvu mijenjaju ime pet puta i to: Vrljika, Matica, Tihaljina, Mlada i Trebižat.
Sam naziv Vrljika potječe od glagola „Vrljati", što znači krivudati, a taj se glagol može čuti i danas u govoru stanovnika Imotske krajine..

Prološko blato i Lokvičićka jezera

Prološko blato je poplavno područje na zapadnom dijelu Imotskog polja s bogatim močvarnim biljnim i životinjskim svijetom. U Blatu su periodično nastanjene mnogobrojne ptice močvarice, a u jezerskoj vodi žive endemske riblje vrste *ilirski vijun* i *basak*. Na krajnjem zapadnom obodu polja u naselju Lokvičići su tri krška jezera: Galipovac, Mamića jezero i Knezovića jezero. Ova manje poznata jezera iznimne ljepote predstavljaju vrijedne spremnike slatke vode u okolnom bezvodnom kršu. Oko jezera je markirana planinarsko-turistička staza koju održava Hrvatsko planinarsko društvo Imotski.

Zanimljivosti...

Najmlađe jezero Imotske krajine je „Bučuša". Nastalo je 2004. godine urušavanjem zemlje i prodorom vode u jugozapadnom dijelu Prološkog blata.
Sam nastanak jezera dobar je primjer i dokaz nastanka i ostalih imotskih jezera..

Gaj

Imotski Gaj je prostrano šumsko područje sjeverno od grada. Područje je umjetno pošumljavano crnim borom, urbanistički zamišljeno kao gradski park za rekreaciju i šetnju u prirodi. Na području Gaja je poučna staza sa edukativno-informativnim pločama i opisom najznačajnijih prirodno-geografskih znamenitosti područja..

Zanimljivosti...

Pošumljavanje i uređenje parka Gaj organizirao je ruski inženjer šumarstva Boris Hiperborejski. On je između dva svjetska rata živio u Imotskom kao izbjeglica. Hiperborejski je bio veliki zaljubljenik u prirodu, entuzijast koji je uspio animirati značajan broj ondašnjih Imoćana da mu pomognu u realizaciji ideje i čitavog projekta.

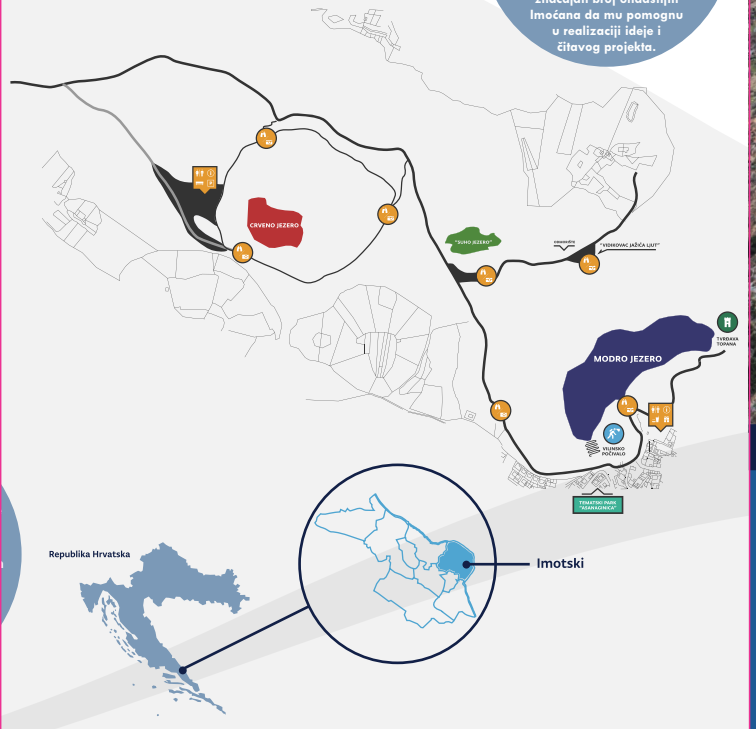

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije "More i krš"

Zaštićeni dijelovi prirode na području Imotske krajine

Prilaz braće Kaliterna 10,
21000 Split, Hrvatska
info@moreikrs.hr
www.moreikrs.hr
021 332 323

Crveno jezero

Crveno jezero je speleološki objekt i najdublje jezero u Republici Hrvatskoj. Dubina vode mijenja se tijekom godine ovisno o količini oborina. Za visokog vodostaja dubina Crvenog jezera bude veća od 300 metara. Najviši izmjereni vodostaj iznosio je 317 metara. Dubina vode nije nikad manja od 225 metara.

Ime je dobilo po crvenkastoj boji okolnih boksitnih stijena, a nastanak jezera povezan je s urušavanjem stropa velike podzemne šupljine. Voda u jezero dotječe kroz razgranati sustav podzemnih kanala.

U strmim liticama Crvenog jezera nalazi se nekoliko speleoloških objekata - špilja. Neke su stalno potopljene, dok su neke za nižeg vodostaja bez vode i dostupne istraživačima podzemlja - speleolozima.

Imotska gaovica (*Delminichtys adspersus*) obitava jedino u Crvenom jezeru, dok je basak (*Rutilus basak*) pronađao staništa i u obližnjem Modrom jezeru

Crveno jezero predstavlja golem izazov speleoroniocima

Shematski prikaz presjeka Crvenog jezera

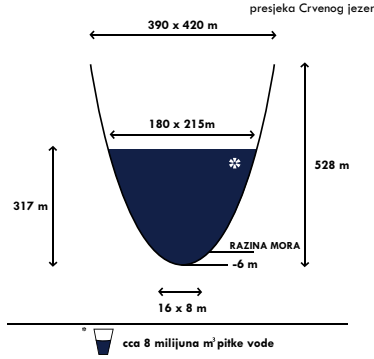

Zanimljivosti...

Za vrijeme 2. svjetskog rata u Crveno jezero su pala dva američka bombardera tipa LIBERATOR B-24. Bombarderi su pogođeni od njemačke protuzračne obrane dana 13. travnja 1944. godine, a njihovi dijelovi su i danas na dnu jezera.

Za razliku od Modrog, dno Crvenog jezera nalazi se ispod razine mora

Modro jezero

Modro jezero je slikovito krško jezero na zapadnom rubu Imotskog. I ono je nastalo urušavanjem stropa podzemnih šupljina. Ovisno o količini padalina dubina vode znatno varira. Kad presuši na dnu se tradicionalno igra nogometna utakmica između Vilenjaka i Vukodlaka - nogometnih momčadi s istočne i zapadne strane jezera.

Modro jezero omiljeno je izletište Imoćana. Za razliku od Crvenog jezera puno je pristupačnije i dostupnije izletnicima i turistima.

Godišnji vodostaj Modrog jezera oscilira od 0 do 100 m

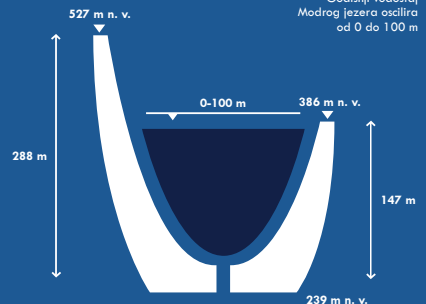

Hridna lastavica (*Ptyonoprogne rupestris*) jedina je vrsta lastavice koja zimuje u Europi

Modrokos (*Monticola solitarius*) i hridna lastavica gnijezde se na liticama imotskih jezera

Zanimljivosti...

Godine 1943. na dnu presušenog Modrog jezera odigrana je prva nogometna utakmica. Ta tradicija se održala do danas, i to s jednim važnim pravilom - rezultat uvijek mora ostati neriješen.

Do obale jezera vode serpentine od suhozida

Topana

Tvrđava Topana jedna je od najznačajnijih utvrda u unutrašnjosti Dalmacije. Izgrađena je u desetom stoljeću na prirodnom grebenu iznad Modrog jezera, o čemu svjedoči car Konstantin Porfirogenet u svom djelu ¨De administrando imperio¨. Tijekom povijesti imala je važno strateško značenje. Kada su Turci 1493. godine osvojili Imotski, Topana postaje središte turske vlasti. Tek 1717. godine prelazi u ruke Mlečanima. Godine 1718. unutar tvrđave sagrađena je crkvica Gospe od Anđela, zaštitnice grada Imotskog.

Dan grada i blagdan Gospe od Anđela slavi se 2. kolovoza i ima posebno značenje kao podsjetnik na dan kad je kršćanska vojska oslobodila Imotsku krajinu od Turaka. Topana je danas vidikovac, a u toplom dijelu godine u njoj se

Zanimljivosti...

Nekadašnja granica između Osmanlijskog Carstva i Mletačke Republike, koja i danas razdvaja Republiku Hrvatsku od Bosne i Hercegovine, utvrđena je topovskim hitcima s Topane. Naziv Topana potječe od turske riječi Tophana, što znači ljevaonica i spremište topova.

U podnožju Topane nalazi se nogometni stadion Gospin dolac

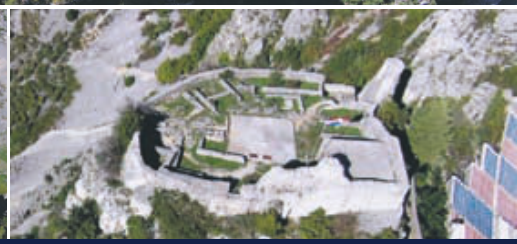

Tvrđava Topana bila je nastanjena sve do 1816. godine